

bevillingen. Dertil kommer desuden, at Bøvningerne til Præsterne ved de ny Kirker efter det Forslag, som nu foreligger, vil kunne faas uden noget Tilskud fra Statens eller Kommunens Side dertil, at der foregaar en Afløsning af Højtidsofferet, og Præsterne ved Frederiksberg Kirke have vist den Ofservillighed at give Afkald paa Størstedelen af Højtidsofferet til Fordel for de ny Præster, jaaledes at de, som sagt, for Fremtiden ville kunne lønnes uden noget Bidrag enten fra Stat eller Kommune. Se under disse Omstændigheder har Udvalget ment, at man burde tiltræde dette Forslag. Ganske vist, den Ordning, som nu træffes, bliver hverken med Hensyn til Kirkebygningerne eller med Hensyn til Præstelønningerne saa glimrende som den, der foresloges for nogle Aar siden. Men den vil ganske sikkert være adskilligt sundere for hele det kirkelige Livs Udvikling. Det havde næppe været godt, om man havde faaet det tidligere Lovforslag fort igennem, og derved havde tvunget de Fordringer igennem, som den Gang bleve stillede fra kirkelig Side; det vilde have vakt megen Uvilje og megen Bitterhed. Men naar derimod de kirkelige Kredse, som det sker her, selv gøre betydelige Ofre, ikke læsse Sagen over paa Staten eller Kommunen, men i det væsentlige selv bære Byrderne, saa stillet Forholdet sig jo ganske anderledes. Jeg skal blot henstille til den højtærede Minister at drage Omsorg for, at der, naar Højtidsofferet skal afløses paa Frederiksberg, bliver taget fornødent Hensyn til Bestemmelsen i Grundlovens § 77, hvorefter ingen er pligtig til at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudstjeneste end den, som er hans egen. Kultusministeriet har jo haft Oje for denne Grundlovsparagraf, og i det Forslag, som foreleden Aar blev forelagt i Landstinget om Afløsning af Højtidsofferet paa Landet, havde Ministeriet udtrykkelig i § 4 indsat en Bestemmelse i Overensstemmelse med Grundlovens § 77. Det kan nok være, at det i en Kommune som Frederiksberg vil volde en Del Ulejlighed at lægge en særlig Betingelse; men dette Hensyn kan ikke have saa stor Betydning, at man af den Grund skulde kunne sætte sig ud over Grundlovens Bestemmelse i § 77, og jeg tror, at det ogsaa vilde være uheldigt, set fra et kirkeligt Synspunkt, om man gjorde det. Thi Kirken kan ikke være tjent med, at man i dens Navn og til dens Fordel foretager Ting, som ere stridende mod Grundlovens Bestemmelser. — Blandt de Kirkebevillinger, som Udvalget ikke er gaaet ind paa, er Forslaget om 35,000 Kr. til Udvidelse af Esbjerg Kirke. Det er ikke,

fordi man ikke erkender, at den nuværende Kirke i Esbjerg er for lille. Den er bygget til en meget mindre By, idet den kun har 400 Siddepladser, medens Byen nu har over 7,000 Indbyggere. Men det er, fordi man ønsker det overvejet, om det ikke vilde være en bedre Maade at ordne Kirkeforholdene paa, at Byen bliver delt i to Sogne, hver med sin Kirke. Udvalget har ment, at man for den samme Sum, som her forlanges til Udvidelse af den bestaaende Kirke, maa kunne faa bygget en helt ny Kirke. Og der er jo intet Spørgsmaal om, at hvis man faar Esbjerg delt i to Sogne, vil det være til Fordel for den kirkelige Betjening. Der vil saa om fornødent kunne holdes Gudstjeneste Søndag Formiddag og Eftermiddag i begge Kirker, altsaa 4 Gange, medens der ved Udvidelse af den nuværende Kirke jo højst kan blive Tale om Gudstjeneste 2 Gange om Søndagen. I Sammenhæng hermed foreslaar Flertallet at udsætte Spørgsmaalet om Oprettelse af et residerende Kapellani i Esbjerg. Man har ment, det var naturligt, at det blev overvejet i Forbindelse med Spørgsmaalet om, hvorvidt der skal oprettes et nyt Sogneskole. — Naar man ikke i Aar har tiltraadt Forslagene under Nr. 86, 63 og 85 om Kirke i Aldskov, et nyt Præsteembede i Sunds og Bolig dertil, er det ikke, fordi man betvivler, at der er Trang til en Kirke paa dette Sted, tværtimod, Udvalget erkender, at Aldskov hører til de Steder, hvor der inden ret lang Tid maa komme en ny Kirke. Men der er et Flertal, der under Nr. 211 paa § 27 er gaaet ind paa Forslaget om at hjælpe til Opførelsen af en ny Kirke i Bording Sogn ved et rentefrit Laan paa 10,000 Kr., og da Udvalget under Behandlingen af Andragendet desuden er enedes med den højtærede Minister om, at man kunde hjælpe Kirken i Sunds derved, at man udsatte dens Ombygning nogle Aar, indtil Befolkningen fik samlet den fornødne Sum dertil, og da man endelig er gaaet ind paa den for lidt siden omtalte Kirke i Engesvang, som ligger i Nærheden af Aldskov, har man ment, at denne Egn i Aar vilde faa saa mange Bevillinger til kirkelige Formaal, at der var Grund til ikke at give mere denne Gang. Med Hensyn til det Embede, som blev oprettet i Fjor i Lindknud, mener Udvalget, at det maa have sit Forblivende ved den Ordning, der blev truffen i Fjor, og er derfor ikke gaaet ind paa det Forslag, som er stillet om at købe en Præstegaard dertil. Saa vidt det er Udvalget bekendt, er Befolkningen paa vedkommende Egn tilfreds med den trufne Ordning, og tvivler ikke paa, at Præsten